

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 17 септември 2021 година, врз основа на примена жалба од „Хелсиншки комитет за човекови права“, го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

Текстот на интернет – порталот „ПресингТВ.мк“, насловен „Така беше и со косовските бегалци: Авганистаците дојдоа со бремени жени“, отстапува од професионалните и етички стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 31 август 2021 година, граѓанското здружение „Хелсиншки комитет за човекови права“, поднесе жалба за текстот со наслов „Така беше и со косовските бегалци: Авганистаците дојдоа со бремени жени“, објавен на 31 август 2021 година на интернет – порталот „ПресингТВ.мк“ (www.pressingtvmk.com).

Во поднесена претставка, се наведува дека текстовите содржи пристрасност и неурамнотеженост во информирањето и мешање на факти и мислење, вест и коментар, односно дека Кодексот е прекршен во членовите 1 и 13.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „ПресингТВ.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалителот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби со едногласен став оцени дека во текстот се прекршени членовите 1 и 8 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Член 1: *„Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. До колку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.*

Член 8: *„Начинот на информирање во случаи на несреќи, елементарни непогоди, војни, семејни трагедии, болести, судски постапки мора да биде ослободен од сензационализми“.*

*При изготвувањето на мислењето, Комисијата за жалби констатирала дека интернет – порталот „ПресингТВ.мк“ не е член на Советот за етика во медиумите и на Регистарот на професионални онлајн медиуми.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 17 септември 2021 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека се работи за текст во форма на агенциска вест, која пренесува информација за доаѓањето на поголема група авганистански бегалци во земјава, вклучително и неколку бремени жени. Содржината е од јавен интерес, но не и на начинот на кој е обработена.

Став на Комисијата е дека авторот преку манипулативен приод во насловот се обидува да создаде негативно чувство во јавноста во однос на бегалците, правејќи паралела на косовската бегалска криза со актуелниот случај со бегалците од Авганистан.

Поставен е наслов кој не соодветствува со содржината на текстот, а објавена е и фотографија (најверојатно од косовската бегалска криза) која треба да „алармира“ за евентуалните последици со кои може да се соочи земјава во случајот со примањето авганистански бегалци. Таквиот новинарски пристап, не може да се протолкува поинаку освен како чист сензационализам. Комисијата се согласи дека самата содржина на текстот е коректна и ја отсликува фактичката состојба на темата, што не може да се каже и за насловот, кој е манипулативен и тенденциозен:

„Така беше и со косовските бегалци: Авганистаците дојдоа со бремени жени“

Доколку авторот сакал да го оправда насловот и носечката тема на текстот, тогаш несомнено имал обврска да ја обрмени содржина, на пример, да ја образложи тезата од насловот „така беше и со косовските бегалци“ или пак, да изнесе одредени факти колку бремени жени биле меѓу бегалците кои во минатото дошле од Косово во земјава. Отсуството на такви информации се коси со **членот 1** од Кодексот на новинарите, според кој, проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството. Затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора. Онлајн медиумите нема да објавуваат неточни, пристрасни или манипулативно обликувани текстови, фотографии или други содржини со кои читателите намерно се доведуваат во заблуда. Изборот на фактите мора да обезбеди објективна информација и согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Насловот на текстот мора да одговара на неговата содржина. Онлајн медиумите нема да прават измени на веќе објавени информации на начин со кој што ќе се промени нивното изворно значење, контекст или приказ. Измената на објавената содржина е прифатлива исклучиво со назнака за причината и времето кога е таа направена.

Согласно горенаведеното, Комисијата утврди дека во текстот на „ПресингТВ.мк“ е прекршен и **членот 8** од Кодексот на новинари, кој налага дека начинот на информирање во случаи на несреќи, елементарни непогоди, војни, семејни трагедии, болести, судски постапки мора да биде ослободен од сензационализми.

Во однос на наводите на жалителот дека оспорениот текст содржи и мешање на факти и мислење, вест и коментар, Комисијата не најде доволно елементи за да констатира такво прекршување.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова Илиеска, Ердем Ахмет и Димитар Мицев.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

